

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 15P/197/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614213994
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Husárová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7614213994.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves sudkyňou JUDr. Máriou Husárovou v právnej veci mal. L. M., S.. XX.X.XXXX, bytom u matky zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, pracovisko Gelnica, dieťa rodičov matky F. Z., S.. XX.X.XXXX, S. XXX/X a otca F. M., S.. XX.X.XXXX, N. XX, V. o návrhu matky zvýšenie výživného takto

rozhodol:

Súd mení rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp.zn. 8P/30/2012-16 zo dňa 15.3.2012 tak, že zvyšuje výživné na mal. L. M., S.. XX.X.XXXX, zo sumy 80,- eur na sumu 120,- eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť do rúk matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred od 1.9.2014.

Dlžné výživné za obdobie od 1.9.2014 do 28.2.2015 vo výške 240,- eur súd povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 20,- eur spolu s bežným výživným pod následkami straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej z nich.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Dňa 5.8.2014 matka mal. L. podala na tunajšom súde návrh, ktorým sa domáhala zvýšenia výživného od otca zo sumy 80 EUR na sumu 150 EUR mesačne. Návrh odôvodnila tým, že rozsudkom 8P 30/2012 - 6 zo dňa 15.3.2012 bola schválená rodičovská dohoda na základe ktorej bola maloletá zverená matke a otec zaviazaný výživným na maloletú sumou 80 EUR. Od tejto úpravy došlo na strane maloletej k zmene spočívajúcej v tom, že maloletá vyrástla, nastúpila do predškolského zariadenia, má zdravotné problémy s čím súvisia zvýšené výdavky spojené s cestou za alergológom do V. S. W.. Ona je v súčasnej dobe nezamestnaná. Otec na dcéru prispieva pravidelne, s dcérou je v kontakte.

Otec sa k návrhu písomne nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k.: 8P 30/2012 zo dňa 15.3.2012 súd schválil rodičovskú dohodu v tomto znení: zveril maloletú L. S.. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jej výživu sumou 80,- Eur mesačne, počnúc od marca 2012, pričom výživné je otec povinný platiť vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Dohoda rodičov o styku otca s maloletým dieťaťom znie: Otec má právo s mal. L. sa stretávať každý víkend v párnom týždni a to v sobotu od 10,00 hod do 18,00 hod a v nedeľu od 10,00 hod do 18,00 hod. s tým, že otec si v súdom stanovenú dobu pred bytom matky dieťa prevezme a v stanovenú dobu otec dieťa pred jej

bytom vráti. Styk sa bude realizovať za prítomnosti matky. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Z oznámenia O. V. V..R..J.. mal súd preukázané, že F. M. nie je v pracovnom pomere v uvedenej spoločnosti, menovaný bol pridelený dočasne na výkon prác v ich spoločnosti prostredníctvom agentúry zamestnávania.

Z poskytnutia súčinnosti Sociálnej poisťovne pobočka Spišská Nová Ves mal súd preukázané, že:
- F. Z. sa nenachádza v registri poistencov a sporiteľov SDS ako zamestnanec, ako SZČO, ako poberateľ dávok nemocenských, ako poberateľ dávok v nezamestnanosti, ako poberateľ dôchodkových dávok,
- F. M. sa nachádza v registri poistencov a sporiteľov SDS ako zamestnanec s pravidelným príjmom od 1.11.2014 u zamestnávateľa O. V., v registri poistencov ako poberateľ dávok nemocenských je od roku 2014 (obdobie 28.11.2014 - 7.12.2014, poisťný vzťah od 20.2.2012 - 3.10.2014 X. V. V..R..J.., od 1.10.2014 doposiaľ O. V., nemocenské 11/2014 - 32,70 EUR, 12/2014 - 76,20 EUR), ako poberateľ dávok v nezamestnanosti, ako poberateľ dôchodkových dávok sa nenachádza.

Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves mal súd preukázané, že F. Z. nepožiadala o pomoc v hmotnej núdzi, nie je poberateľkou žiadneho peňažného príspevku na kompenzáciu ZŤP, rodičovského príspevku, nebolo jej ponúknuté žiadne vhodné pracovné miesto.

Zo správy o prešetrení pomerov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, pracovisko Gelnica súd zisti, že matka býva s maloletou v rodinnom dome, matka je nezamestnaná, jediným zdrojom príjmu je prídavok na dieťa 23,52 EUR a výživné na dcéru. Maloletá nastúpila od septembra do predškolského zariadenia, matka uhrádza školné 6,60 EUR a stravné, ZRPŠ 8 EUR, zakúpila jej matrac, vankúš, paplón v hodnote 65 EUR, oblečenie, prezúvky, hygienické potreby, u dcéry pretrvávajú zdravotné problémy (atopický ekzém), pre ktoré navštevujú alergológa. Otec býva v dome s rodičmi, je zamestnaný v spoločnosti O. V., na výživu dcéry riadne prispieva a je s ňou v kontakte.

Matka na pojednávaní uviedla, že návrh podala, pretože si momentálne stále nemôže nájsť prácu. L. je viac chorá, ako je v škôlke, vydrží tam maximálne týždeň a pol a potom je 2 týždne doma. Predtým chodievala do MŠ len na doobedu, pretože zle znášala adaptáciu, teraz si postupne zvyká aj spať poobede v škôlke. Má ukončený prvý stupeň sociálnej práce, nemá však žiadnu prax, preto je problém s hľadaním zamestnania, aj preto, že by nemala dvíhať ťažké kvôli zdravotnému stavu. Býva s mamou a mal. L.. Okrem rodinného prídavku nepoberá nič iné, nepoberá ani žiadne dávky, pretože je u mamky a bolo by priznané len niečo okolo 3,- eur. Za škôlku platí mesačne 6,60 eur, pri nástupe do MŠ však mala náklady pomerne vysoké, musela kupovať zo 100% bavlny oblečky, plachtu - po 2 ks, pyžamko, pretože dcéra má atopický ekzém a potrebuje oblečenie kvalitné, svoje, a nie zo sekáča. Lekárka povedala, že to má súvislosť s tým, že v tehotenstve brala veľa liekov, pretože má veľké zdravotné problémy s obličkami. Mala by brať lieky aj pravidelne Magne B6 kvôli anémii, ktorú má od malička, aj antibiotiká kvôli obličkám, avšak neberie tieto lieky, pretože na ne nemá peniaze. Len v najnutnejších prípadoch si ide po antibiotiká, pretože si ich nemôže dovoliť. Otca dieťaťa prosila raz pred 2 rokmi na Vianoce, aby dal aspoň 5 eur viac, že jej aj toto pomôže, povedal mi, že je na peniaze. Tak si povedala, že už ho viac pýtať nebude. Mame doma na domácnosť neprispieva, pretože nemá z čoho, z prídavku a výživného poplatí čo treba a 20,- eur si vždy nechá pre malú na lieky, keby bola prípadne chorá. Má priateľa, ale nežijú spolu, keď potrebuje odvoz, tak pomôže, alebo občas nechá auto, aby mohla ísť, keď niekam potrebuje. Je ochotná zmeniť svoj návrh na sumu 120,- eur od nástupu do MŠ.

Otec na pojednávaní uviedol, že sa snaží robiť všetko, čo je v jeho silách. Čo sa týka L. a jej ekzému, dcére zistili, že nie je alergická na psa, to hovorí, pretože majú doma psa, ale zistili jej, že je alergická na nejakú bylinu. Užho sa nič nezmenilo, odkedy tu boli naposledy ohľadom úpravy styku, pracuje a výplata je 430,- eur, s nočnými najviac 450,- eur, viac platiť výživné si nemôže dovoliť. Má tiež svoje výdavky. A dcéru vídava len 4 dni do mesiaca.

Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že navrhuje zvýšiť výživné na mal. L. aspoň na sumu 120 eur, ktorá je podľa ich názoru v možnostiach otca, keďže mal. nastúpila do MŠ od septembra 2014 čím sa zvýšili výdavky, aj náklady na zabezpečenie základných životných potrieb a u mal. pretrvávajú zdravotné problémy.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziko, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 zákona výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods. 1 zákona výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu .

Podľa § 77 ods. 1 zákona právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods.1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Súd vykonal dokazovanie a mal preukázané, že od posledného rozhodovania vo veci došlo k podstatnej zmene pomerov oproti tým pomerom, z ktorých sa vychádzalo v rozsudku z roku 2012, a ktorým sa naposledy upravovala vyživovacia povinnosť otca voči L..

Táto podstatná zmena pomerov nastala na strane maloletej, kedy táto v súčasnosti navštevuje predškolské zariadenia a teda došlo k objektívnemu zvýšeniu nákladov na maloleté dieťa. Dieťa sa dostáva na ďalší stupeň vývoja, rastie a menia sa aj jeho stravovacie potreby, taktiež aj mentálny vývoj sa mení a v konečnom dôsledku aj spoločenský vývoj, kedy sa zapája do nových vzdelávacích či záujmových činností, čo so sebou prináša zvýšené náklady. U dieťaťa naďalej pretrvávajú zdravotné problémy, ktoré si vyžadujú liečbu, ktorá prináša ďalšie náklady.

Okrem týchto kvantitatívne vyčísliteľných nákladov, je potrebné uviesť, že ďalšie náklady, ktorých nárast je objektívne predvídateľný a daný u maloletého dieťaťa s prihliadnutím na jeho vek, predstavuje nárast nákladov týkajúcich sa jeho celkového rastu a vývoja.

Teda z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že u maloletého došlo k preukázateľnej zmene pomerov a zvýšili sa jeho odôvodnené pomery.

V tejto súvislosti je však potrebné tiež uviesť, že na zvýšenie výživného síce postačí už podstatná zmena pomerov na strane oprávneného subjektu v danom prípade maloletého dieťaťa, pričom u povinnej osoby k výraznej zmene pomerov, napr. v podobe zvýšenia životnej úrovne dôjsť nemusí, na druhej strane však prípadne zvýšenie výživného nad sumu minimálneho výživného, ktorú je rodič povinný platiť bez ohľadu na svoje možnosti a schopnosti musí rešpektovať reálnu životnú úroveň otca a pokiaľ táto za žiadnych okolností zvýšenie výživného neumožňuje, nie je možné výživné na dieťa zvýšiť, hoci je z pohľadu dieťaťa absolútne opodstatnené. Inými slovami súd musí prihliadať aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča a tiež na prípadné zmeny jeho pomerov oproti pomerom, z ktorých vychádzalo pôvodné rozhodnutie.

V danom prípade otec v čase pôvodného rozhodnutia mal stály mesačný príjem cca 320 EUR a súd v čase pôvodného rozhodovania vychádzal z tohto príjmu. Naproti tomu matka bola nezamestnaná a taktiež aj v súčasnosti je nezamestnaná. Otec je zamestnaný s mesačným príjmom 430 EUR, teda jeho príjem vzrástol, nemá inú vyživovaciu povinnosť.

Súd v danom prípade dospel k záveru na základe vyššie uvedených skutočností, že návrh na zvýšenie výživného je dôvodný. Súd návrhu vyhovel v plnom rozsahu zohľadňujúc pritom zárobkové, majetkové a sociálne pomery na strane oboch rodičov, matka je nezamestnaná, príjem otca je v súčasnosti cca 420 EUR, teda vyšší ako od pôvodnej úpravy, náklady na dcéru sa objektívne a preukázateľne zvýšili, a preto zvýšil výživné z pôvodných 80 EUR na sumu 120 EUR.

Súd priznal uvedené výživné späť tak, ako to požadovala matka, berúc do úvahy § 77 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania a pre maloleté dieťa možno ho priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, jedine ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súd priznával výživné na maloletých späť počnúc od 1.9.2014, odkedy maloletá nastúpila do predškolského zariadenia.

Vzhľadom k tomu, že súd rozhodol o zvýšení výživného na maloleté deti za obdobie od 1.9.2014 vznikol otcovi do dňa rozhodovania o tomto nároku nedoplatok na výživnom od 1.9.2014 do 28.2.2015 v celkovej výške 240 Eur, na úhradu ktorej súd zaviazal otca v mesačných splátkach po 20 EUR splatných spolu s bežným výživným.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a účastníkom im náhradu nepriznal, nakoľko v danom prípade šlo o konanie, ktoré sa mohlo sa začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; 31) (Zákon o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti) ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, trovy výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí, sumy uložené ochrannými opatreniami v trestnom konaní, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci. 37) (Zákona o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok)